

BOUSOVÁK

Dvuměsíčník ♦ Ročník 57 ♦ číslo 4/2021

Zpravodaj města Dolního Bousova

Ve středu 30. června se škola slavnostně rozloučila s letošní 9. A paní učitelky Heleny Pánkové a 9. B, kterou měla na starosti Pavlína Mejzlíková.

Slavnostní vyřazení žáků devátých tříd

Poslední školní den se konalo tradiční slavnostní vyřazení žáků devátých tříd. Ve slavnostní atmosféře nic nenasvědčovalo tomu, že máme za sebou rok plný nejistoty, omezení, zákazů a příkazů. Na školním dvoře se sešla parta krásně oblečených slečen a mladých mužů, aby se rozloučili se svojí základní školou a zároveň společně vykročili do další etapy jejich života.

Mraky nad Bousovem se naštěstí rozplynuly a všichni žáci nastoupili za doprovodu svých třídních učitelek před dojaté rodiče, prarodiče a kamarády, stejně jako před devíti lety, kdy s velkým nadšením a očekáváním vstupovali do zdejší školy. Pár slov řekl našim devátákům i pan starosta Miroslav Boček.

Každý žák obdržel šerpu s nápisem absolvent 2021, kytičku a pamětní list

města Dolní Bousov. V úplném závěru se nad Bousovem vzneslo 46 barevných balónků a nad hlavy devátáků vylétly barevné konfety.

Nezbývá nám, než našim, dnes již bývalým žákům popřát hodně štěstí a úspěchů v jejich dalším životě.

Mgr. Kateřina Karnová

Červen 2021 – č.p. 179 práce na nových půdních prostorech

Červen 2021 – firma SVOBODA prodloužila splaškovou kanalizaci na Zahrádkách

Červen 2021 – chodníky v Tovární ulici jsou dokončené

Červen 2021 – napojení nové přípojky vodovodu k novým parcelám od Krajčoviců na Zahrádkách

Červenec 2021 – č.p. 179 zateplení střechy, příprava na sádrokartonové příčky a elektroinstalace

Vítězný tým 1. ročníku Memoriálu Marka Koštíře

Slavnostní rozloučení se základní školou

Na letošní neckýádu dorazilo 10 posádek včetně Mrazíka

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

letní prázdniny jsou v plném proudu, první polovina roku je minulostí. Dovoleté mi, abych vás poinformoval o investičních akcích města, které jsou v určité rozpracovanosti nebo jsou již dokončeny.

V červnu byl dokončen **nový chodník v ulici Tovární**. Stavbu provedla firma COLAS CZ a.s. Práce proběhly bez větších problémů a v souladu se smlouvou o dílo. Celková investice činí 1.565.948 Kč bez DPH a peníze byly hrazeny z rozpočtu města. Zbývá přemístit a doplnit stožáry veřejného osvětlení. Práce provedou zaměstnanci údržby města.

Stavba **rekonstrukce budovy po armádě ČR na sociální byty** v Tovární ulici je v plném proudu. Práce provádí firma Realitní a stavební společnost s.r.o. z Čáslavi. Budova má nový krov a krytinu, nová okna, započaly práce spojené s novými rozvody elektro, vody a odpadů, navazují práce na sádkokartonech. V srpnu by měla budova dostat nový kabát v rámci zateplení a fasády.

Stavba nových **tří bytových jednotek v podkroví budovy MŠ** pokračuje podle plánu. Do konce července by měl být hotový nový krov a krytina. Poté budou navazovat vnitřní práce. Stavbu provádí firma Stavby MH s.r.o. z Hrádku nad Nisou. Na tuto stavbu požádalo město v dubnu letošního roku o dotaci z fondů Ministerstva financí na podporu výstavby bytů. Bohužel žádost o dotaci nebyla úspěšná. Projekt splnil všechny podmínky dotace, ale vzhledem celkové alokaci finančních prostředků nebylo možné podpořit všechny projekty.

V měsíci srpnu budou zahájeny stavební práce na zateplení a **instalaci výměny vzduchu ve třídách budovy MŠ** na náměstí. Město na tento projekt získalo dotaci ve výši 1.290.253 Kč ze Státního fondu životního prostředí. Do výběrového řízení podali nabídky čtyři uchazeči – Mil & Pat s.r.o. Bělá pod Bezdězem (2.212.741 Kč bez DPH), Stavby Kořátko s.r.o. Sobotka (2.259.908 Kč bez DPH), ZETA Benátky s.r.o. (2.129.906 Kč bez DPH) a Karel Hosa – Zeteza 2.088.497 Kč bez DPH). Jako nejvýhodnější byla vyhodnocena nabídka firmy Karel Hosa – Zeteza. Dokončení stavby je naplánováno do konce října.

Další plánovaný projekt se rozeběhne v polovině srpna. Jedná se o **vybudování nového chodníku a parkovacích stání podél krajské komunikace v ulici Lhotecká** směr Vlčí Pole. Nabídky do výběrového řízení podali tři uchazeči. ZETA Benátky s.r.o. ve výši 1.525.174 Kč bez DPH, COLAS CZ a.s. ve výši 1.570.564 Kč bez DPH a Stav-

by Kořátko s.r.o. ve výši 1.618.292 Kč bez DPH. Smlouva o dílo byla podepsána s firmou ZETA Benátky s.r.o. Investice bude hrazena z rozpočtu města.

Informace pro občany Horního Bousova. Město bylo úspěšné s podáním žádosti o dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury na projekt nových chodníků podél krajské komunikace v Horním Bousově. V rámci hodnocení projektu jsme byli nuceni projekt rozdělit na dvě etapy. V rámci získané dotace by se měla zrealizovat část projektu od školy v H. Bousově k autobusové zastávce směr Přepere. Realizace I. etapy by měla proběhnout po výběrovém řízení na zhotovitele v roce 2022. Na II. etapu bude město opět žádat o dotaci ze stejného fondu počátkem roku 2022.

Město bylo úspěšné v získání dotace z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR na **osázení bývalé úvozové cesty mezi Ošovicemi a Střehomí**. Výsadba 70 nových převážně ovocných stromů proběhne na státní svátek ve čtvrtek 28. října 2021. Všichni dobrovolníci jsou srdečně zváni.

V červenci byla dokončena **studie cyklotrasy** mezi obcemi Dolní Bousov – Rohatsko – Svobodín – Bechov a Obrubce. Odsouhlasení proběhlo ve spolupráci s vedením obcí Rohatsko a Obrubce. Nyní se bude pokračovat na zpracování projektové dokumentace pro společné územní a stavební řízení.

Nyní mi dovolu, abych vás pozval na 4. Bousovské slavnosti, které se budou konat v sobotu 28. srpna 2021 na náměstí od 12.00 hodin. Připravený program je opět pestrý. Svě si najdou všechny věkové kategorie od seniorů po děti.

Přeji klidné dny

*Miroslav Boček
starosta města*

Vítání občánků

Město Dolní Bousov zve všechny své nové občánky k slavnostnímu vítání, které se uskuteční dne 18. 9. 2021. Vítat se budou děti narozené v období od 1. 8. 2020 do 31. 7. 2021. Přihlášku si rodiče mohou vyzvednout na matrice městského úřadu, případně ji naleznou na webových stránkách města nebo si ji mohou nechat zaslat emailem. Vyplněnou přihlášku je třeba doručit na matriku a to nejpozději 5 dnů před stanoveným termínem konání akce. O hodině konání budou rodiče informováni na jimi sdělený kontakt. Případné bližší informace poskytnete matrikářka městského úřadu, tel. 326 396 423, e-mail: matrika@dolni-bousov.cz.

Marcela Jelínková

Město Dolní Bousov hledá praktického lékaře

do ordinace ve zdravotním středisku Dolní Bousov. Možnost zahájení ordinace od 1. 1. 2022. Nabízíme: zavedenou ordinaci praktického lékaře, byt 4 + 1 na náměstí v Dolním Bousově a příspěvek na vybavení ordinace. Bližší informace podá: současný praktický lékař MUDr. Radko Kymlička, tel. 724 135 026, e-mail: info@praktikdolnibousov.cz nebo starosta města Dolní Bousov, tel. 724 388 590, e-mail: starosta@dolni-bousov.cz.

M. Boček

Regionální výročí

21. 9. 1831 – 190 let od narození

Františka Lohaře

29. 9. 1871 – 150 let od narození

Rudolfa France (učitel, krátce i v DB)

František Rudolf LOHAŘ

* 21. 9. 1831 Dolní Bousov – 19. 1. 1897 Jičín; právník, představitel samosprávy

Vystudoval mladoboleslavské gymnázium (1848) a PF KFU v Praze. Poté byl zaměstnán jako vychovatel u Veithů na panství Liběchov. Patřil k zakladatelům časopisu Právník a v roce 1857 krátce přednášel na univerzitě v Budapešti. Teprve v roce 1868 se trvale usadil v Jičíně, kde se významně zapojil do společenského a kulturního života. Mimo jiné se zasloužil o postavení Husova pomníku roku 1872, o vybudování cukrovaru a železnice, o stavbu nové budovy gymnázia atd. Právníkem byl i jeho syn Jaroslav (1862–1919). František Lohař je pohřben v Jičíně.

150. výročí úmrtí básníka Václava Šolce

14. července 1871 dokončil svou pozemskou pouť ve věku nedožitých 33 let sobotecký básník Václav Šolc (*23. 12. 1838). Záměrně nepíšu sobotecký rodák, neboť se narodil v tehdy samostatné obci Předměstí, které se teprve padesát let po jeho smrti stalo součástí Sobotky. Příčinou smrti tohoto nadaného autora byl zápal plic nebo rodová tuberkulóza. Jeho tvorba vycházela časopisecky, vydal jedinou básnickou sbírku Prvosenky. Sbírkou velmi úspěšnou, neboť byla vydána již pětkrát, nepočítaje četné výbory a jednotlivé básně z ní.

Šolc tvořil již od studentských let na jičínském gymnáziu. Spolu se svými spolužáky se věnoval české minulosti a rodnému kraji. Vznikaly tak veršované baladické skladby inspirované tradovanými lidovými pověstmi. Některé dokonce vyšly v pražských českých literárních časopisech. Sobotecký František Věnceslav Jeřábek vytvořil a zveřejnil v této době Podsemin, kopidlenický Václav Antonín Crha Křižánek, Václav Šolc Lavičky. Mnoho dalších zůstalo v rukopisech jako básnické pokusy mladých studentů, většina se jistě nedochovala.

V písemné pozůstalosti Václava Šolce v Literárním archivu Památníku národního písemnictví se zachovaly ve studentském sešitě dva takové začátečnické pokusy. V jednom je zpracována známá pověst o vzniku pojmenování údolí Plakánku u Kosti. Ten druhý se nazývá Loupežník Borovička a je situován do lesa Zastudil nad Spyšovou, Kdanicemi a Trním. Vůdce loupežníků Borovička zde bilancuje svůj život a své činy; centrem vzpomínek je stará borovice, pod níž provedl své první pře-padení. Nebudeme zde citovat celou tuto báseň, je to 15 osmiveršových slok, ale alespoň malou ukázkou si jistě rádi přečtete, vždyť se týká našeho okolí.

*Vizte tam tu starou borovici –
však se klátí – slabá jak již třtina.*

*Malý vítr – silněj jen vějíří
skácí ji do temné země klína.*

*Pod ní poprv krev mnou litá tekla,
kupčika jsem zaskočil tam z boku.*

*Od té doby – ač strach nemám z pekla –
jako trn mi vězí strom ten v oku.*

...

A dále vypravuje, jak ho na ní jednou chtěli vojáci oběsit, ale jeho družina ho zachránila. Strom mu však nedával pokoje, a tak vyzval své druhy, aby ho pokáceli. Než však mohli jeho rozkaz splnit, byli přepadeni a povražděni vojáci – a loupežník Borovička byl na oné borovici oběšen. Poslední sloka zní:

*Krásné jsou ty Zastudilské lesy,
však již žádné vražedné ryky*

*neruší ty ptactva zpěvné plesy –
nelekají klidné cestovníky.*

*Jen tam ještě na ten pařez shnilý
co zbyl z osudné té borovice*

s hrůznou lidé ukazují pílí

Borovičky vždy si připomínke.

Je to tedy skutečně začátečnické veršování, ale dokazuje, jak tehdejší mládež dobře znala svůj rodný kraj a měla ho ráda.

Karol Bílek

Odpadový sloupek

Co dělat, když nevím kam s jakým odpadem?

Běžné domovní odpadky lze v celém městě po vytrídění odevzdat do barevných kontejnerů (trídí se papír, plast, sklo, nápojové kartony a kovy). Co kam patří, se dozvíte buď na stránkách odpadové společnosti Ekokom nebo tyto informace naleznete přímo na barevných sběrných nádobách. Na kontejnerech jsou umístěny nálepky, které přesně popisují, co do nich patří a co ne.

Nápojový karton

známý jako krabice na mléko nebo víno (nebo také tetrapack). Vhazují se do kontejnerů různých barev a tvarů, ale vždy označených oranžovou nálepkou – případně do oranžových pytlů. Na nápojových kartonech jsou tyto značky:

Označení nápojových kartonů:

ANO

Pokud najdete oranžovou nálepkou, pak sem patří krabice od džusů, vína, mléka a mléčných výrobků, které je potřeba před vhozením do kontejneru řádně sešlápnout.

NE

Nepatří sem „měkké“ sáčky, například od kávy a různých potravin v prášku. Neodhazujte sem ani nápojové kartony obsahující zbytky nápojů a potravin.

Věděli jste, že rozemleté nápojové kartony slouží také k výrobě speciálních desek, ze kterých se dnes stavějí dokonce celé domy? K výrobě jednoho takového domu je potřeba zhruba 30 tisíc kusů nápojových kartonů.

Městské včely v létě. V pátek 4. 6. se krásně vydařilo počasí, a tak jsme kontrolovali, jak se daří včelám. Nejprve jsme připravili dostatečné množství nových rámků, pak děti zapálily dýmák a podívali jsme se do úlů. Rámky, ve kterých byly larvičky, jsme soustředili do nižších partií úlu. Rámky s medovými zásobami jsme posunuli nahoru a prostřídali jsme je "soušemi", to jsou rámky, ve kterých už včely vchovaly plody. Mají pevné buňky, které se při vytáčení medu v medometu nepoškodí. Děti od pana Říhy opět dostaly pláště plnou medu na ochutnání.

Každý rámeček bylo potřeba před vytáčením odvíčkovat

V pátek 18. 6. bylo blankytné nebe, 31 stupňů ve stínu a válný příjemný větřík. Po závěrečné schůzce Přírodovědného kroužku jsme se sešli ještě u městských úlů k vytáčení medu. Hned jsme se pustili do práce. Děti nosily plné pláště dozadu ke stolku, kde je odvíčkovaly a umístily do medometu. Všichni se střídali jak u odvíčkování, tak u medometu, čištění vytočených rámků i přelévání medu. A práce byla velká spousta. Celá akce nám zabrala ve 4 dospělých a 20 dětech 3 hodiny času. Každý ze dvou úlů dal přibližně 30 kg medu!

P. Bartková

Proběhla již 9. Bousovská neckyáda. Letošní ročník neckyády na rybníku Pískovák provázelo krásné slunečné počasí

i dostatek soutěžních posádek. Letos se do soutěže zaregistrovalo deset posádek. Další, jedenáctá, nesoutěžní posádka celé odpoledne křižovala rybník spolu se šlapadly a kánoemi, které si mohli návštěvníci zdarma zapůjčit. Celým odpolednem moderátorsky provázeli Pepa Kodrik a Jirka Říha, posádky z vody zachraňoval Tomáš Bartoň. Provoz stánků s nápoji a občerstvením zajistila firma Svoboda, ceny a konzumaci v hodnotě 500 Kč na posádku věnovalo město Dolní Bousov. Všem organizátorům patří zasloužený dík. Krásné odpoledne završil povedený koncert skupiny WIX a po té tancechtivým divákům až do ranních hodin hrála místní kapela Kband. Jubilejní desátá neckyáda se bude konat v sobotu 23. července 2022. Nezapomeňte si přichystat plavidlo!

D. Říhová

Budova školy v Horním Bousově bude slavit. Koncem října 2021 to bude 130 let od okamžiku, kdy byla slavnostně otevřena budova školy v Horním Bousově. Do publikace připravované k tomuto výročí uvítám vzpomínky bývalých žáků školy, jejich rodičů i zaměstnanců. Budu vděčen za zapůjčení školních fotografií, starých vysvědčení či jiných dokumentů vztahujících se ke škole. Miloslav Ječný, telefon 775 975 077, mail: milan.jecny@outlook.cz.

M. Ječný

Český den proti rakovině (25. ročník). Vzhledem k epidemiologické situaci se tradiční veřejná sbírka Ligy proti rakovině v ulicích v tradičním květnovém termínu nemohla uskutečnit a přesouvá se na konec září. Dobrovolníky s kytičkami v ulicích Dolního Bousova potkáte ve středu 29. 9.

Cílem sbírky je preventivně působit na širokou veřejnost prostřednictvím letáků s informacemi. Hlavní tématem letošní sbírky jsou nádory ledvin, močového měchýře a prostaty a možnosti prevence. Prostředky získané za nabízené kvítky měsíčku lékařského putují na boj proti rakovině – na nádorovou prevenci, zlepšení kvality života onkologických pacientů, podporu onkologické výuky, výzkumu a vybavení onkologických center.

D. Říhová

Kulturní tipy

7. 8. Turnaj v PRŠÍ, od 10.00, restaurace u sv. Kateřiny

8. 8. Pohár Formanka SDH Bechov, 10.00, Bechov – Svobodín, soutěž v požárním útoku

9. 8. Když není všechno paráda, Z. Bubílková a J. Krampol od 13.30 v DPS

11. 8. Čteme s nečtenáři II., 10.00, knihovna, vhodné pro děti od 4 do 9 let

13. 8. Benefiční koncert Řítonice, od 16.00, vystoupí Ruml, Pecková, Brzobohatý

14. 8. Otevřená SOBOTA v knihovně, půjčujeme od 9–12 hodin

14. 8. Autokros – Mezinárodní mistrovství Holandska, závodistiště Rachvala

18. 8. Divadlo pro děti, 17.00, v zahradě za kostelem

21. 8. Letní KINO – film Bábovky, 20.30, na fotbalovém stadionu

28. 8. Bousovské slavnosti, od 12.00, náměstí TGM

11. 9. Mezinárodní mistrovství ČR v autokrosu, závodistiště Rachvala

29. 9. Den proti rakovině – květinová sbírka, i v Dolním Bousově

Aktuální informace a podrobnosti najdete na www.infocentrum.dolnibousov.cz a na plakátovacích plochách.

V této rubrice je místo i pro vaše sdělení, názory a zajímavé informace, na které byste rádi upozornili další obyvatele Dolního Bousova a okolí. Své příspěvky zasílejte emailem či poštou do redakce nebo je přineste osobně do infocentra v Kostelní ulici.

Vzpomínka na volejbalový přebor Dolního Bousova

Vážení čtenáři,

rád bych připomněl doživším pamětníkům a všem sportovním příznivcům padesáté výročí velkých volejbalových turnajů, které se opakovaně uskutečnily na přelomu 60tých a 70tých let minulého století. Byla to doba velkých společenských změn, plná nejistot a očekávání. Proto se aktivní bousováci neformálně a dobrovolně scházeli pod volejbalovou sítí, aby se odreagovali od složitosti doby.

Volejbal se hrál na různých místech v Dolním Bousově. Tradičně a pravidelně se hrávalo na hřištích u hasičárny a v Kolonii. Také venkovní hřiště na školním dvoře bylo velmi využíváno žactvem zejména o poledních přestávkách. V letních měsících, hlavně o prázdninách se hrával volejbal na Zahrádkách a v ulici u Pískováku.

Samostatnou kapitolou bousovského volejbalu byly boje na hřišti za sokolovnou. Na tomto oficiálním hřišti hráli o prázdninovém soustředění gymnasti a gymnastky společně s místními borci. Veškeré hraní bylo neformální bez různých organizačních regulací spartakiádního charakteru.

Aktivním účastníkem a spoluorganizátorem bylo mužstvo Zahrádek kolem Standy Klukana, Ivana Pelce a Zdeňka Plešingera.

Velmi silným „mančastem“ byl sehraň tým Kolonie, které bylo tvořeno sourozenci Sinkovými, doplněnými partou Strojtekáků kolem O. Holého.

Město stavělo družstvo kolem učitelů Járinka Bernarta, Franty Konička a učitelky

telky Křehnáčové (Sládkové), doplněné bratry Kulovými z hasičárny.

Velmi silné mužstvo jsem stavěl pod hlavičkou Náměstí sv. Josefa (obec), kde byli oporami Jirka Vávra (Méda), spartan Mirek Janoušek a více než dvoumetrový hornobousovský učitel Franta Šolc.

Posledním ne však uměním ani výkonem, byl kolektiv provincie Rohatsko kolem Václava Krále, Jiřího Štrose a dalších borců z „Rakouska“.

Hrálo se podle tehdejších pravidel se ztrátami na dva vítězné sety. Důležitou podmínkou byla účast alespoň jedné dámy v týmu. Během víkendu bylo sehráno celkem deset většinou vyrovnaných zápasů. Atmosféra bojů byla bouřlivá. Hlasitě byly

komentovány úspěšné smeče, dobře postavené bloky i šťastná prasátka na síti.

Není vůbec důležité, kdo a kolikrát vyhrál, ale ta skutečnost, že se tyto malé „Dřevěnice“ v Dolním Bousově uskutečnily. Z dnešního pohledu je úplně absurdní, když se kolem jednoho volejbalového hřiště sejde více než 30 lidí, kteří, jak se říká, umí sáhnout na volejbalový míč.

Vážení čtenáři, to je prožitá skutečnost. Jsem velmi rád, že jsem se před padesáti lety mohl zúčastnit takového krásného volejbalového svátku. Přál bych dnešním i budoucím sportovcům podobné zážitky, které prožila moje generace.

S pozdravem pamětník a účastník

Ing. Václav Hlaváček

O značku Regionální produkt Český ráj je stále zájem

V dubnu proběhlo v Turnově jarní kolo certifikace regionálních výrobků Českého ráje. O udělení značky se ucházeli tradiční pěstitelé jablek, sadáři

a ovocnáři, výrobci šperků či dřevěného nádobí a také pěstitelka květin. „Vzhledem k nepříznivé epidemické situaci jsme certifikaci uskutečnili opět bez fy-

zické přítomnosti žadatelů formou online setkání, kterého se zúčastnili všichni žadatelé,“ uvádí Lucie Podařilová ze Sdružení Český ráj.

A zde jsou úspěšní žadatelé, kterým byla pro jejich výrobky propůjčena značka Regionální produkt Český ráj:

Statek Cidlina

Statek Cidlina Vojtěcha Drahoňovského hospodaří na již předky obdělávané půdě a sadu. Pečují zde o nově založené sady i o ovocné aleje podél cest, obnovují úrodnost půdy, na které pěstují zeleninu i květiny. Chovají včely a sdílí s nimi jejich tvorbu medu, včelího vosku a propolisu. Z ovoce z okolních sadů a dílem i ze svých nově vysazených vyrábí mošty a sušené ovoce. Pracují tradičním způsobem lisování ovoce za studena a plní mošty jak do skleněných, tak do praktických objemových obalů bag-in-box. Suší ovoce (jablka, třešně, švestky a hrušky) a byliny teplým vzduchem se zachováním výživných látek.

Stefany Jewels

Na začátku 90. let založily Adéla a Štěpánka Kurfiřtovy značku Stefany, ve které spojují lásku ke kamenům se znalostí jejich významu a moderním stylem. Každý šperk z této dílny je jedinečný a skrývá za sebou vlastní příběh. Ať

už jde o samotné místo, odkud kámen pochází, či jeho konkrétní zpracování. V dílně Kurfiřtových jste vždy vítanými hosty.

Jizerské kvítí

Jana Krupová prosazuje návrat k přírozenosti a jednoduchosti jako cestu ke kráse. Příroda sama tvoří ta nejkrásnější díla, a tak se paní Jana inspiruje k tvorbě kytic z divokého kvítí, ale i péčí o záhony květin v zahradě. Květiny jsou lokální a nemusí vidět celý svět, aby udělaly radost. Jsou jiné, divočejší a nespoutané, sbírané s ohledem na přírodu jako celek. Jsou pěstované bez chemie a s principy permakultury, která se inspiruje přírodou samotnou, ctí přírodní cykly.

Jablečná, z. s.

Členové spolku obnovují a vysazují tradiční extenzivní ovocné sady. Podporují stabilitu přírody a rozmanitost rostlin a živočichů. Vysazují staré tradiční ovocné odrůdy, které nejsou náchylné k nemocem a ze kterých vyroste samostatný sebevědomý dlouhověký strom. Zpracování není hlavním cílem, ale když už, tak ekologicky a bez chemie. Jejich stoprocentní mošty plní do vratných obalů a ukládají do dřevěných přepravků.

Ovocnářství Drahoraz od sv. Petra a Pavla

Rodinné ovocnářství s dlouholetou tradicí v současnosti hospodaří na zhruba 25 hektarech plochy sadů. Pěstované plodiny jsou jablka, švestky, meruňky, broskve, višně a rybíz červený a černý. Vybrané plodiny jsou zavlažovány kapkovou závlahou. Jabloně mají nosnou konstrukci sadu s protikrouповým systémem. Plodiny hospodaří sklízí jak mechanizovaně (rybíz, višně), tak ručně.

Jan Petroušek

dýhové (skládané) nádoby ze dřeva

Jedná se o velmi starou výrobní metodu, používanou na našem území od 13. století, kdy se dělením z masivu dřeva vytvoří tenké plátky, které se po úpravě povrchu poskládají okolo kulatého dna, slepí a výsledná nádoba se zpevní na vnějšku objímkou z vrbového proutí na způsob obruče. Tak vznikne dekorativní selská nádoba s duší dřeva. Vnější spodní strana dna se zalévá smrkovou pryskyřicí. Nakonec nádoby dostávají nátěr na bázi kosmetických vosků a rostlinných olejů, které jsou vhodné pro styk s potravinami. Nádoby se vyrábí ve velikostech malá miska, velká miska, podnos a pohár.

Sdružení Český ráj certifikuje výrobky splňující stanovená hodnotící kritéria již čtrnáctým rokem.

Zohledňuje se především původ výroby v regionu, originalita, ekologická šetrnost a podíl ruční práce. Certifikace se konají dle zájmu výrobců, většinou na jaře a na podzim.

Další informace najdete na www.regionálníprodukt.cz

Lucie Podařilová

Zapomenuté řemeslo ptáčnictví

Za letošního jara jsme si mohli užít ptačího zpěvu dosyta. Slavci zpívali ještě v červnu, zvonci o překot, kosi nejen při rozednávání a stmívání. Jako by neplatilo přísloví, že „Svatý Vít bere ptáčkům písťaličky“...

V naší čtvrti se dokonce zabydlely konopky. Jejich krásný zpěv se nese z vyvýšených míst třeba i za poledne v horkém dni, kdy hlasový projev jiných ptáků utichá.

Ptačí svět fascinoval člověka odjakživa. Tělo ptáka pokryté peřím, způsobené k létání... To lidi nepřestane inspirovat k vidění světa z jiné (ptačí) perspektivy. Například známá řecká báj o Ikarovi je toho důkazem.

Anebo zázrak ptačího zpěvu. Jak může droboučké tělíčko ptačího pěvce ze sebe vydat tak silný zvuk? Ku příkladu strizlík, to je opravdu maličké stvoření, a jaký je to panečku zpěvák! Dnes vědci znají odpověď na mnoho otázek, včetně

způsobu ptačího zpěvu. Hlasové ústrojí pěvců zvané syrinx, plicní vaky, které dovolují zároveň se zpěvem „přidýchávat“ vzduch a tak prodlužovat délku zpěvu například u cvrčilek... Ale na otázku „Proč vlastně ptáci zpívají?“ vědci stále jednoznačnou odpověď nemají. Nejvíce ptačího zpěvu slyšíme na jaře, jistě to znamená, že jde hlavně o namlouvání a upoutání samiček, tvoření párů, které brzy zahnízdí. Pak se jistě ptáci hlasovým projevem dorozumívají mezi sebou

(výstražný hlas x vymezení teritoria). Ale proč zpívá pták, který už vyvedl mládě? Já osobně si myslím, že z „pouhé“ radosti ze života...

Ptáctví vedle myslivectví a sokolnictví sloužilo jako samostatná profese. Zdrojem finančních příjmů ptáčníka byl prodej větších opeřenců k jídlu (drozdi, kvičaly...) nebo prodej zpěvných ptáků ke klecovému chovu. Ptáčníkům se říkávalo také číhaři. Místům, kde chytali ptáky, pak číhadla. Číhařství nebo čížba – od slova číhat.

Že jde o prastaré řemeslo, dokládá např. Kosmova kronika. Také J. A. Komenský v díle Orbis Pictus výborně popisuje soudobou čížbu. Popsal vybavení klasického číhadla: humenec – dvojdílnou síť zatahovanou z kryté boudy pomocí šňůry, klíčky s volavými ptáky, žíněná oka, rohatinu s lepem pokrytou vějířkami, skřípec – proštíp – umožňující ptáky chytat za prsty a past – truhličku.

Ptáctví nebylo nijak regulované až do konce 15. století. Potom už existovala pravidla, omezující např. dobu chytání kvůli hnízdnímu období. Číhaři také potřebovali souhlas vrchnosti pozemku, kde čížbu prováděli.

Ptáčník musel umět vyrobit klece z lisových či vrbových prutů, připravit lep ze jmelí, vyrobit pasti, mít dostatek čerstvých nebo sušených mravenčích kukel. Staří ptáčníci si předávali své zkušenosti ústně (jak chytat „na výrovku“, osvědčený způsob lovu určitého druhu ptáka, příprava lepu). Co je to vlastně lep? Jde o lepidlo, vyrobené z bobulí ochmetu nebo jmelí, případně z pryskyřice. Číhař jím potřel větvičky, v jejichž blízkosti přichystal návnadu (kukly, červíky apod.).

Chycenému zpěvnému ptákovu určenému na prodej ptáčník po vyproštění z pasti posypal potřísňené peří jemným popelem, aby se dále neslepovalo.

A vějíčka? Slovo pochází z prastaré slovanštiny (věja) a znamená zelenou ratolest, větvičku. Někdy se k chytání používaly metlice pelyňku. Aby pták na vějíčku dosedl, používalo se jako návnada „volavých“ ptáků v klecích. Ti byli často oslepováni, aby hlasově více reagovali na přeletující ptáky.

V 19. století se u nás přestává s konzumací takto chytaných ptáků. Proto se z číhařů udrželi jen ti, kteří se specializovali na odchyt ptáků zpěvných (konopky,

stehlíci, čížci, skřivani, pěnice, slavíci), určených pro chov v klecích. Takové ptáky si kupovali drobní řemeslníci kvůli obveselení při práci. Ptáček zpěvák jim byl celodenním společníkem. Švec, krejčí měli konopku místo rádia, televize. Dnes lidé chovají exotické papoušky, dříve to však u nás byli snadněji přístupní opeřenci, troufám si říci, že stejně pěkní na pohled a příjemní na poslech.

Snad pouze za války byli chytáni i vrabci pod síto a vařivala se z nich polévka. (Ale to bylo z nutnosti – všichni hladověli).

*„Tak byl jeden pán
a ten pán měl hák
a na tom háku plno ptáků
a prodával je po sedmáku.“ Z Čech*

O staré tradici ptáctví svědčí např. příjmení Čihák, Číhař, Ptáčník, Čížek, Stehlik, Hejl, Strnad, Černošlák... a místní názvy Číhadlo, na Číhadle a také přísloví:

*Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají.
Skočil mu na lep.
Sedl na vějíčku.*

Také se ustálilo, že někdo funguje „jako volavka“.

Do našeho českého prostředí báječně zapadají krátké pohádky, kde se objevuje motiv ptáctví:

Říkání o vile Amálce: Jak se udělala ptáčkem

Krkonošské pohádky: Jak Trautenberk chytal ptáčky zpěváčky.

Krásný je i úsměvný jazykolam říkaný na jeden dech:

„Měla babka vrabce v kapse, vrabec babce v kapse píp. Zmáčkla babka vrabce v kapse, vrabec babce v kapse chcíp.“

Nebo lidová píseň z Podřipska s tímto textem:

*„Pan mistr švec koupil si klec,
dal do ní brabce, von mu chcíp v kapse.
Pan mistr švec koupil si klec,
vzal do ní kanára, von mu chcíp do rána.
Pan mistr švec, koupil si klec,
dal do ní kozu, spadla mu z vozu.
Pan mistr švec, koupil si klec,
vzal do ní kohouta, von mu vlez do kouta.
Pan mistr švec koupil si klec,
vzal do ní husu, dala mu pusu.“*

Určitým způsobem na ptáctví navazuje ORNITOLOGIE. Ta je však vedena vědeckými pohnutkami, ptáci jsou odchytáváni do sítí a sklopek, které je nemohou zranit. Po zvážení, změření a okroužkování je pták vypuštěn na svobodu.

Kroužkování spočívá v nasazení lehkého hliníkového kroužku na ptačí nohu. Kroužek je usazen tak, aby volně klouzal mezi pařátkem a kolínkem. Nesmí být zase hodně volný, aby se pták za něj někde nezachytil. Ani v zimě ptáka nestudí.

Na kroužku jsou znaky: Národní museum Praha a jedinečné číslo kroužku. Opakovaným odchytům se zjišťují tahy ptactva, věrnost hnízdišti, místu narození a další důležité informace ohledně zdravotního stavu, soudržnosti páru nebo příčiny úhynu. Při každém odchytu se zaznamenává především váha, měří se délka křídla, nohy. Určuje se přibližné stáří jedince. Odstraňují se klíšťata (bývají prisátá kolem očí a zobáku) a posílají se na vyšetření do laboratoře.

V Dolním Bousově se věnuje ornitologii už několik desetiletí Pavel Kverek. Jeho specializací jsou slavíci a místní raritou evropského významu je Slavičí háj za sběrným dvorem.

V září 2015 jsem postupně absolvovala s 200 dětmi z místní ZŠ vycházky do Slavičího háje. Tehdejší prvňáci s paní učitelkou Procházkovou vymysleli krásnou veršovanou o slavíkovi modráčkovi: „Slaviček modráček má modrý bryndáček“.

Malé děti jistě ze školky znají jednoduchý tanec a píseň Čížku, čížečku. Kromě čížky se zde objevuje motiv posloupnosti lidské činnosti, který závisí na koloběhu přírody (setí, růst, kvetení, zrání, sklizeň...). Ptačí témata jsou oblíbená také básníky, za všechny uvádím verše Jana Skácela:

*Proč ten ptáček z větve nespadne
Má hnědá křídla, zobák krátký
a na větví se drží dráčky,
a třeba je to nespadne,
z haluze na zem nespadne.
Dávno by spadl z větve ptáček,
kdyby se držel za zobáček.*

Tomu, kdo by se chtěl o tématu dovědět více, doporučuji tuto literaturu: Kniha o Jizerských horách, Miloslav Nevrlý; Paměti brněnského ptáčníka.

Pavla Bartková

Zajímavost z okresního archivu

Státní okresní archiv Mladá Boleslav uchovává mnoho dokumentů, vztahujících se k Dolnímu Bousovu. Jedním z nich je i Matrika obecní města Bousov, zachycující obyvatele patrně v roce 1853. Z tohoto roku jsou v ní uváděna poslední data narození. Poskytuje podrobný pohled na rodiny bydlící v jednotlivých číslech popisných včetně roku narození (u některých). Podrobnější informace lze samozřejmě nalézt v dolnobousovských matrikách, vedených církví. V nich ale není takový přehled podle čísel popisných.

Podívejme se tedy na naše předky v době před dvěma stoletími. V té době byly součástí Bousova i dvě osady – Záhumenní Lhota a Rohacko. Informace o šesti domech Záhumenní Lhoty doplňují text v minulém čísle Bousováku ke stému výročí připojení osady k Dolnímu Bousovu. A Rohatsko, které je dnes samostatnou obcí, tvořilo tehdy 21 čísel popisných, z nichž ale byla tři prázdná. U některých osob je v matrice uvedeno i povolání. A zajímavé je, že některá ženská příjmení jsou uvedena v nepřechýlené podobě (Kateřina Linka, Anna Kocvera). Tedy to, co naši zákonodárci umožnili všem ženám před několika týdny, se užívalo již před dvěma stoletími (*Používání ženských příjmení v nepřechýleném tvaru bylo v češtině běžné zejména kvůli kontaktu s německojazyčným prostředím, tedy jak administrativním a společenským vlivem habsburské monarchie, tak staletou přítomností německé menšiny v českých zemích a dvojjazyčností značné části obyvatelstva i úředních procesů. Každý z jazyků přítom s příjmeními zacházel podle svých pravidel a ta se v řadě případů prolínala. Trend důsledného přechylování nastal zejména v rámci degermanizace po vyhnání většiny Němců*).

Vysvětlivky: ČP – číslo popisné, R – rodina (pouze v případě více rodin v domě), tučně je uvedena hlava rodiny, M – manželka, S – syn, D – dcera, SE – sestra, BR – bratr).

A musíme si uvědomit, že v té době byla radnice ještě uprostřed náměstí (dnešní má ČP 1) a nestály školní budovy (dnes ČP 74 a 75). A dům ČP 76, kde žil doktor Mrázek, stál mezi školou a domem Novotných. Dnes ale místo něho stojí nový objekt, který je součástí školy.

Záhumenní Lhota: ČP 1, R 1: Janoušek Adam, M Alžběta, D Barbora, S František, S Václav, D Anna. R 2: Folprecht Barbora, D Barbora, S Josef. ČP 2, R 1: Lamač Václav, M Alžběta, S Josef. R 2: Lamač Václav, M Marie. R 3: Folprecht Josef. ČP 3: Zejbrlík Václav, M Kateřina, S Josef. ČP 4, R 1: Žitný Josef, M Kateřina, S Antonín, S Josef, D Anna. R 2: Barkman Jan, S Jan, S Josef, S Antonín. ČP 5: Šolc Václav, M Anna, S Jan, S Václav, S Josef, S Matěj, D Marie. ČP 6: Najman Jan.

Rohacko: ČP 1, R 1: Kisela Václav 1817, M Kateřina 1822, D Kateřina 1842, D Marie 1845. R 2: Kuba Anna 1797, S Václav 1833. ČP 2, R 1: Karban Václav. R 2: Karban Václav. ČP 3: Štros František, M Anna, S Josef 1839, S František 1843, S Václav 1845, S Jan 1849. ČP 4: Čížek František, M Anna, D Anna 1839, D Kateřina 1841, D Marie 1843, D Barbora 1844, D Terezie 1847, S František 1849, matka Anna Čížková. ČP 5, R 1: Jindra Václav 1827, M Barbora 1829, D Marie 1850. R 2: Jindra Jan. ČP 6: bez zápisu. ČP 7, R 1: Kunst Jan 1809, sedlák, M Barbora 1811, D Marie 1834, S Josef 1837, D Anna 1842, D Kateřina 1845. R 2: Hlaváček Václav, vejměník, M Barbora, D Barbora, S Václav 1830 truhlář, D Kateřina 1833, D Anna 1836, S Jan 1840, D Barbora 1850. ČP 8, R 1: Král Jan, chalupník, M Terezie, S Josef 1840, S Václav 1842, S František 1847, D Anna 1849. R 2: Král Václav, M Anna, S Václav 1825 voják, D Rozálie. ČP 9: Štros Václav sedlák, M Kateřina. ČP 10, R 1: Pavlík Jan 1826, M Anna 1828, S Josef 1850. R 2: Luka Václav, M Anna, D Kateřina, D Barbora, D Marie, D Terezie, S Václav. ČP 11, R 1: Šouta Jan 1808, M Dorota 1809, D Kateřina 1842, S Jan 1844. R 2: Slavík Alžběta, S Václav 1834, D Anna 1836. ČP 12: Mendlík. ČP 13, R 1: Tomsa Jan sedlák, M Kateřina, D Barbora 1827, D Terezie 1829, S Jan 1831, D Marie 1835, S Václav 1837, S Josef 1840, S František 1841. R 2: Kateřina Malá. ČP 14, R 1: Borovička František, Jindrová Anna, S František 1848, D Marie 1850. R 2: Borovička Barbora, S Jan 1831. R 3: Borovička Matěj, M Anna. ČP 15: bez zápisu. ČP 16: Šouta Josef, M Barbora, D Barbora 1840, D Anna 1843, S Josef 1848. ČP 17, R 1: Karban Václav, M Dorota, S Jan 1827, D Anna 1830. R 2: Žáček Václav, M Kateřina

na 1802, S Jan, D Terezie. ČP 18: Bernat Jan 1819, M Kateřina 1823, S Josef 1842, D Kateřina 1846, D Marie 1847. ČP 19: bez zápisu. ČP 20: Eliáš Václav 1809, M Anna 1815, D Kateřina 1841, D Barbora 1843. ČP 21: Zumr.

Dolní Bousov: ČP 1, R 1: Anna Jandová 1800, S Alois 1820, S Václav 1830, D Anna 1833, D Františka 1835, D Helena 1837. R 2: Doškár Josef, M Terezie, S Václav 1830, S František 1832, S Karel 1836, D Barbora 1826, D Františka 1828, D Marie 1824, její S Josef 1847, její dcery Anna a Františka 1852. R 3: Eugen Michálek, S Josef nadporučík. R 4: Václav Janda 1830, M Anna 1833. ČP 2 (obecní stavení), R 1: Matěj Aust, M Alžběta, S Václav, D Anna. R 2: Vojtěch Koliska, M Anna, S Pavel 1847, D Marie 1845, D Anna 1850, SE Marie, SE Terezie, SE Cecilie. R 3: Anna Cvrčková, S Josef voják, S Jan, D Terezie, Anna Bártová, Kateřina Karbanová. R 4: Koučková Barbora, S Antonín. ČP 3: Kverek Jan, M Anna, S František. ČP 4: Jan Hema, M Marie, S Karel 1847. ČP 5, R 1: Janu Josef 1820, M Anna 1829, S Václav 1845, D Anna 1850, D Terezie 1851. R 2: Janu Václav, M Kateřina, D Terezie, D Kateřina, D Marie. ČP 6, R 1: Kocvera Matěj, M Kateřina, D Marie 1839, S Václav 1941, D Anna 1844, D Terezie 1848, D Kateřina 1851. R 2: Táborský František, M Kateřina. ČP 7, R 1: Kubín František, M Barbora, D Marie 1838, S František 1841. R 2: Slavík Josef. ČP 8: Fischer František, M Terezie, D Anna 1836, S Josef 1838, D Terezie 1841, S Jan 1846, S Václav 1848. ČP 9, R 1: Jan Pažout. R 2: Matěj Pažout, M Anna, S Matěj, D Anna. R 3: Ruč Jan, M Kateřina, D Anna. ČP 10, R 1: Lenc Jan 1813 řezník, M Anna 1815, D Anna 1840, D Terezie 1843, D Františka 1845, D Kateřina 1851, D Marie 1853. R 2: Linka Kateřina, S Karel. ČP 11, R 1: Jan Kabela 1813 zedník, M Anna 1817, S Jan 1851. R 2: Kocvera Anna, D Alžběta, D Marie, její D Anna 1853. ČP 12, R 1: Kverek František 1804, krejčí, M Anna 1815, S František 1847, S Jan 1849. R 2: Josef Pažout 1875 nádeník, M Barbora 1785. ČP 13, R 1: Kheler František, 1827 kolář, M Anna 1829, S Václav 1849, D Anna 1851, D Marie 1853, BR Václav voják. R 2: Tkalcu Jan, 1801 kloboučník, M Filipina, D Terezie 1835, S Václav 1843. ČP 14, R 1: Adamič-

ko **Kateřina**, D Kateřina, D Lidmila. **R 2: Fryš Václav**, M Anna. **R 3: Baláková Kateřina**, S Josef, D Marie. **R 4: Václav Aust**, M Terezie, S Václav 1846, S Josef 1853, D Terezie 1848, D Marie 1851, D Kateřina 1853. **ČP 15, R 1: Najman Antonín** domkář, M Anna, S Antonín. **R 2: Václav Zumr** obuvník, M Kateřina, S Josef 1853. **ČP 16, R 1: Weselý František**, M Anna, D Barbora 1824, D Alžběta 1828, D Terezie 1836. **R 2: Wavřich Jan** 1822, M Anna 1826, D Anna 1851. **R 3: Jan Barbman** 1820, M Barbara. **ČP 17, R 1: Maděra Jan** 1807 zedník, M Anna 1807, S Josef 1832, D Terezie 1842, D Marie 1845. **R 2: Tyrichtr Matěj** rolník, přítomna Najman Barbora. **ČP 20, R 1: Cvrček Anna**, S Josef 1834, S Jan 1839, S František 1843, D Anna 1840, D Josefa 1847, D Terezie 1849. **R 2: Lamm Václav**, M Terezie, S Václav, S Josef vojín. **R 3: Klýma Barbora**, D Terezie. **ČP 21, R 1: Karásek Josef**, 1816, M Terezie 1821, D Anna 1842, D Marie 1849, S Josef 1850, D Terezie 1852. **R 2: Ortová Anna**. **ČP 22, R 1: Rohlík Tomáš** 1808 mýdlář, M Anna 1808, D Marie 1834, D Anna 1839, S Jan 1840, S František 1853. **R 2: Pokorný Marie**, S Josef. **ČP 23: Zahradka Václav** 1801 rolník, M Františka 1817, S František 1830 voják, S Vojtěch 1836, S Václav 1846, D Marie 1819, D Anna 1821, D Kateřina 1825. **ČP 24, R 1: Biegel Josef**, M Marie 1824, S František 1847, D Antonie 1844. **R 2: Maděra Barbora**. **R 3: Rulč Jan**. **R 4: Macoun Václav**, M Alžběta Anna, D Marie, D Františka 1831. **ČP 25, R 1: Boček Jan**, 1823 krejčí, M Antonie 1825, D Marie 1850. **R 2: Boček Jan**, M Anna. **ČP 26, R 1: Šuma Matěj** 1804 zedník, D Marie 1833, S Jan 1836 zedník. **R 2: Sobota Jan**, 1817 zedník, M Anna, D Anna, D Marie. **ČP 27: Prokorát Václav** 1813, M Barbora 1806, S František Kudrnáč 1840, S Václav Prokorát 1844, D Kateřina 1851. **ČP 28, R 1: Peckař Alžběta**, S Josef truhlář, D Anna. **R 2: Kizyvát Václav** nádeník, M Marie. **ČP 29: Čáslavský Josef** tkadlec, M Anna, D Františka, D Anna, D Terezie. **ČP 30: Bůva Jan** tkadlec, M Terezie, S Josef, S Václav, S Jan, D Terezie, D Marie, D Anna. **ČP 31: Srb Jan** tkadlec, M Alžběta, S Josef, S Jan, A Václav, S František, S Karel. **ČP 32 R 1: Walenta Václav** rolník, M Anna, S František, S Václav. **R 2: Janova Anna**. **ČP 33, R 1: Čumfe Josef** krejčí, M Anna, S Václav 1843, S Josef 1845, D Anna 1839, D Marie 1849, S František 1853. **R 2: Alžběta Zumfe**, D Terezie. **ČP 34: Kocvera Josef**, M Alžběta. **ČP 35, R 1: Barkman Matěj**

nádeník. **R 2: Bobek Josef**, S František, S Josef, D Anna. **R 3: Bobková Alžběta**. **ČP 36: Řezák Josef** 1822 krejčí, M Kateřina 1824, S Jan 1847, S František 1849. **ČP 37 R 1: Hončák Jan** 1811 krejčí, M Anna 1811, S Václav 1844, D Anna 1838. **R 2: Hončák Anna**. **ČP 38, R 1: Plachá Anna**. **R 2: Vágner František**, M Barbora. **ČP 39, R 1: Poláček Josef** 1821, M Terezie 1826, D Anna 1852, D Marie 1853. **R 2: Berkman Jan**, M Kateřina. **ČP 40, R 1: Najman Jan**, M Marie, S Václav 1849, D Kateřina 1848. **R 2: Švařík Václav** 1817, M Alžběta, S Václav 1845, D Anna 1836, D Alžběta 1850. **R 3: Walenta Jan** tkadlec, M Terezie, S Jan, S Václav, D Anna. **ČP 41, R 1: Ššolc Václav** 1818 rolník, M Terezie 1821, S František 1853, S Václav 1850, D Marie 1853. **R 2: Ššolc Terezie**, D Terezie, D Marie. **ČP 42, R 1: Najman Jan** 1821 sklenář, M Aloisie 1829, S Jan 1832. **R 2: Tyrichtr Jan**, M Terezie, S Matěj vojín, D Barbora, D Anna, D Terezie, D Eleonora, D Anežka. **ČP 43, R 1: Svoboda Josef**, 1817, M Kateřina 1829, D Marie 1852, S Václav 1853. **R 2: Marie Kabelová**, Antonín Kabela, Václav Kabela. **R 3: Janu Josef**, M Anna, S Jan. **ČP 44: Ššolc Václav** 1818 rolník, M Kateřina, S Václav 1838, D Anna 1841, D Alžběta 1851. **ČP 45, R 1: Ššolc Jan** 1821, M Marie 1827, D Anna 1852. **R 2: Ššolc Barbora**, D Barbora. **R 3: Michálek František** 1825, M Eleonora 1827, S Josef 1852. **ČP 46: Kocvera Josef** zedník, Poláček Anna. **ČP 47, R 1: Jan Rejman** 1830, M Barbora 1830, S František 1853. **R 2: Hejduk Karolína**, D Barbora. **R 3: Rejman Václav** 1829 řezník, M Marie 1830, S Václav 1847, D Marie 1850. **ČP 48, R 1: Linka František** řezník, M Terezie, S František 1846, S Jan 1848, D Marie Terezie 1850. **R 2: Stehlík Josef**, S Josef, S Matěj vojín, D Anna, D Marie, D Terezie. **R 3: Kvintuš Antonín**, S Karel, D Anna. **ČP 49, R 1: Havlík Josef** obuvník. **R 2: Anna Havlík**, S Jan vojín, D Marie. **ČP 50, R 1: Štojsa Václav**, M Terezie, S Václav 1849, S Josef 1850, D Anna 1852. **R 2: Otoman Josef** krejčí, M Terezie, S František vojín, S Jan, S Antonín, D Kateřina, D Marie, D Františka. **ČP 51 R 1: Majer Václav** 1817 zedník, M Kateřina, S Václav 1846, Alojs 1851. **R 2: Majer Václav** zedník, M Josefa. **R 3: Majer Antonín** 1822, M Barbora 1822, S František 1846, S Ignác 1846.

Zbývající čísla popisná uvedeme v příštím čísle Bousováku. Dolní Bousov měl v té době 252 domů.

Miloslav Ječný

Knižní novinky

Tipy z městské knihovny:

Letní čtení:

- ◆ **Ledaže se pletu** (M. Třeštík)
- ◆ **Jako hvězdy v temné noci** (J. Moyes)
- ◆ **Nalakuj to narůžovo** (M. Formanová)
- ◆ **Rady pánu Bohu, jak vylepšit svět** (A. Palán)
- ◆ **Jak přežít svého muže** (J. Bernášková)
- ◆ **Zrušený rok – deník 2020** (M. Viewegh)
- ◆ **Peklověk** (E. Brabcová)

Krimi:

- ◆ **Dokonalý zločin** (H. Fields) Mrtvola nalezená pod útesem. Žena s podřezanými žilami ve vaně. Muž zabít elektrickým proudem. Série podivných sebevražd přivede vyšetřovatele k myšlence, že za činy se skrývá sériový vrah s mrazivou schopností zinscenovat místo neštěstí.
- ◆ **Nebezpečná zvědavost** (A. Grangerová) Román z volné série Viktoriánská detektivka má prvky gotického románu a vypráví o případu zmizelého dítěte.
- ◆ **Když se vosy vyrojí** (M. Rejřová) Další z řady humorně laděných českých detektivek.

Romány:

- ◆ **Druhé království** (R. Gablé) Historický román z Anglie v polovině 11. stol., anglickým králem se stal normanský vévoda Vilém. Přepadení pirátů znamená konec dětství mladého Cadmona. Jejich šíp z něj udělá mrzáka, kterého otec posle ho jako tlumočníka do Normandie.
- ◆ **Vyměnit vodu květinám** (V. Perrin) Příběh silné ženy, která přes rány osudu stále věří ve štěstí. Violette je správkyní hřbitova. Návštěvníci i místní obyvatelé se přicházejí ohřát do jejího služebního domku, kde se smích a slzy mísí s kávou i kapkou něčeho ostřejšího.
- ◆ **Přeběhlík** (S. Lenz) Román je psychologickým portrétem dezertéra z konce 2. sv. války, na jehož příběhu ukazuje traumata, úzkosti a obavy, s nimiž se potýkali obyčejní příslušníci nacistické armády.
- ◆ **Večer a jítro** (K. Follett) Prequel k historické trilogii o stavbě převorství v Kingsbridge. Rok 997. Anglie čelí útokům Velšanů na západě a Vikingů na východě. Králova moc je křehká, zákony se vykládají všelijak...

Na pláži

Je tomu už drahně let, co jsme spolu s jedněmi známými trávili dovolenou na chorvatském ostrově Murter. Byli jsme tu už poněkoli káté, vždy ubytovaní v soukromí. Většinou jsme dorazili a až potom hledali nocleh. Tentokrát jsme využili výhod internetu a vše si zamluvili dopředu. Přímořské letovisko Jezera je malé příjemné městečko nabízející turistům klid, různé hospůdky a kavárničky a překrásnou zátoku, v níž kotví malé rybářské loďky i větší výletní lodě. Večerní procházka je vždy příjemným zpestřením dní strávených u vody. Nikdy jsme se nekoupali na přelidněné městské pláži, ale jezdili jsme prašnou cestou do tehdy ještě téměř neobjevené zátoky Kromašna Luka.

Nevím přesně, z jakého důvodu jsme se tentokrát dohodli, že dopoledne strávíme na pláži ve městě. Byli jsme tu jedni z prvních, a tak jsme si mohli vybrat místo pod jediným stromem, který tu návštěvníkům poskytoval stín. Ranní koupání ve vyhrátém moři bylo skvělé. A teď už na deku. Nemůžu se dočkat, až otevřu knihu a ponořím se do napínavého děje rozečteného románu. Ani jsem nezpůsobovala, jak se pláž začíná plnit polonahými těly všech, kteří jako my zatoužili po koupání a opalování.

Nevšimla jsem si ani, že na plochem kameni v mé blízkosti se usadila nějaká žena. Začala jsem ji vnímat ve chvíli, kdy ke mně zavanul cigaretový kouř. Ne-

snáším cigarety, nesnáším pach cigaret, nesnáším ve své blízkosti kuřáky. A už vůbec nesnáším, když někdo narušuje svou blízkostí moje soukromí. Zvedla jsem hlavu od knihy. Vždyť ona sedí snad deset centimetrů ode mě! Že je to osoba ženského pohlaví jsem poznala podle plavek. Byla ke mně natočená bokem, hleděla směrem k moři a labužnický potahovala ze své bílé cigaretky. Začaly jsme si být opravdu blízké nejen věkem. Své pozadí umístila do úrovně mého obličej. Zalapala jsem po dechu. No to je drzost! Otočila jsem se tak, aby dotyčná zachytila můj pohled. Kdyby mohl vraždit, bylo by po ní. Oplatila mi stejně. Začala jsem gestikulovat. Ukazovala jsem na kouř a dávala najevo, jak moc mi vadí. Odvrátila pohled a hulila dál. Cítila jsem obrovskou bezmoc. Co teď? Dělá, že nechápe, já chorvatsky neumím a ona se nesnaží mi porozumět. Lomcoval mnou vztek. Tak tohle si líbit nenechám! Já jsem tady poškozená! Já jsem v právu! proletělo mi hlavou. No, děvče, tak to půjde po zlém. Opustilo mě logické uvažování, opustilo mě dobré vychování, opouštěly mě síly. Popadla jsem do ruky dvoulitrovku vody a chtěla ji praštit přes hlavu. To by byla úleva. Ta by čučela!

Zasáhl však můj muž. Láhev mi z rukou vzal a položil ji zpět. Rozhlédla jsem se. Cítila jsem se bezradná, poškozená, ublížená. Můj zrak padl na spodní tyč slunečníku. Ta bude ještě lepší. Madam už si nezakouří! Nikdy! Neblázni, vždyť ji zabiješ, vylekaně mě varoval manžel. To je mi jedno, křikla

jsem hystericky. A opravdu mi to v tu chvíli připadalo jako ten nejlepší nápad. To chceš vyvolat mezinárodní konflikt? Co když někdo zavolá policii? To byl silný argument. Jsem tu proto, abych se koupala a slunila a ne abych hněla v černé kobce. Nechala jsem si tyč vzít. Ženská se ani nehnula. Seděla a vítězoslavně na mě koukala. Bavila se. Cigaretu občas pomalu přiložila ke rtům a vychutnávala její chuť. Já měla po chuti. Ne a ne! Z tohoto souboje nemůžu odejít jako poražená. Já jsem v právu!

A v tu chvíli mě napadla báječná myšlenka. Uklidnila jsem se. Vrhla jsem na zrzku vítězoslavný pohled. Jeho důvod pochopila až tehdy, když jsem se pomalu sehnula k její krabičce cigaret, vzala ji do ruky i se zapalovačem, který ležel vedle, udělala pár kroků a hodila je do moře. Důstojným krokem jsem se vrátila na deku a chopila se rozečteného románu. Dáma zůstala jako opařená. Něco zanedávala, naštěstí jsem tomu nerozuměla, konečně se zvedla a odkráčela ke svému lehátku. Vyměnily jsme si role. Teď zase ona něco rozhořčeně sdělovala svému manželovi. Ten, kdyby mohl, utopil by mě jako kotě. Ale protože se k něčemu podobnému neodhodlal, vrhal na mě alespoň pronikavé pohledy pokaždé, když jsem kolem nich šla do vody. Uvědomila jsem si, že nejen v knihách můžu zažít napětí a prožívat dobrodružství a že nejen v knihách občas zvítězí spravedlnost nad nespravedlností. Nenávídím nespravedlnost! Ať žije spravedlnost!

Ingrid Mendlíková

Projekt Příběhy bezpráví tentokrát v červnu

Dějiny druhé poloviny 20. století jsou v mnoha ohledech často velmi složité, ne příliš veselé, jejich výklad je dosti nejednoznačný a na řadě míst zůstávají velké otazníky. Právě proto je důležité, aby dnešní mládež měla možnost do daného období nahlédnout – nejen v rámci učebních osnov.

Proto jsme se opět zapojili do projektu „*Příběhy bezpráví*“, který mapuje historii 20. století prostřednictvím příběhů obyčejných lidí. Letošní ročník byl poněkud specifický. Nemohl se uskutečnit během listopadu, jak je zvykem, a tak jsme se rozhodli, že ani letošní žáky devátých tříd o tuto akci nechudíme. Žáci 9.B se

zúčastnili celodenního projektu 31. května, žáci 9.A 3. června. I červen je symbolickým měsícem v našich moderních dějinách, neboť si 27. června připomínáme Den památky obětí komunistického režimu. V tento den byla v roce 1950 popravena, jako jedna z mnohých, Milada Horáková.

Na úvod našeho celodenního projektu jsme začali aktivitou, kterou jsem nazvala Osmičky v našich dějinách. Považovala jsem za důležité připomenout si všechny stěžejní okamžiky našich novodobých dějin. Sedmihodinový blok jsem rozdělila do několika částí. V úvodu byli žáci seznámeni s projektem Příběhy bezpráví,

se strukturou organizace, ukázali jsme si na internetu i mapu Příběhů bezpráví, kde je možné si vyhledat Dolní Bousov a dozvědět se zajímavosti z roku 1968 a 1989, které v předchozích letech zpracovali žáci naší školy. A pak už jsme se věnovali historii. Žáci se měli pokusit vzpomenout si na všechny důležité leto-počty 20. století končící osmičkou, takže se postupně rozpomínali na roky 1918, 1938, 1948, 1968, ale vybavovaly se jim i další významné roky – 1939 či 1945. Připomněli jsme si politické procesy v 50. letech i období normalizace v letech sedmdesátých. Jako přelomový rok jsme si také označili rok Sametové revoluce.

V další hodině jsme využili pořadu Slavné dny internetové televize Stream. cz. a zhlédli jsme dokumenty Den, kdy vzniklo Československo, Den, kdy byla podepsána Mnichovská dohoda a Den, kdy došlo ke komunistickému převratu. Samozřejmě jsme do chronologie zařadili také ukončení 1. světové války a vznik československých legií i události roku 1939, tedy začátek druhé světové války i její ukončení, mluvili jsme o Pražském květnovém povstání.

V další hodině měli účastníci projektu za úkol charakterizovat, co je totalita a co je demokracie. Využili jsme jednu z metod kritického myšlení, tzv. pětilístek. Překvapilo mě, jak někteří deváťáci dokáží jasně charakterizovat totalitu i demokracii a formulovat rozdíly.

Následoval krátký dokumentární film Karla Strachoty *Právě se vracím z Hradu*. Žáci dobře poznali, že se nejedná o klasický dokument, že autor přistupuje k tématu s ironií, sarkasmem a nadsázkou. Uvědomili si, jaké byly vztahy naší republiky se Sovětským svazem, a poznali, že vše se odehrálo v režii Stalina a státu, i to, že film naznačuje orientaci našeho prezidenta na dnešní Rusko a Vladimíra Putina a že závěr filmu nabízí nepřímo vyřešenou otázku, zda je odkaz tehdejších událostí aktuální i dnes.

Následně jsme zhlédli dokument známé dokumentaristky Olgy Sommerové *Ztracená duše národa: Ztráta slušnosti* – o ženách vězněných v komunistických kriminálech. V pracovním listě měli žáci za úkol zachytit své postřehy. Lépe utřídit myšlenky jim pomohla návodná znaménka – plus (co chválím), mínus (zápory, co bylo špatně), otazník (čemu nerozumím, na co se chci zeptat), vykřičník (co mě burcuje, s čím nesouhlasím).

V další části našeho projektu jsme pracovali s dokumentem Heleny Třeštíkové *Hitler, Stalin a já*. Ústřední postavou filmu je Heda Blochová, která se narodila v židovské rodině spoluzakladatele pražské továrny Koh-i-noor. Záhy po rozpoutání druhé světové války byla s celou rodinou odvezena do lodžského ghetta a později deportována do Osvětimi. Podařilo se jí utéci z pochodu smrti, přežila jediná z rodiny. Po nástupu komunistů k moci byl její manžel v rámci stranických čistek odsouzen k trestu smrti. Z Hedy Blochové se rázem stala manželka „zrádce lidu“. Přišla o práci a ocitla se se svým synem

ve velké izolaci. Ponižování, diskriminace a rozčarování z vpádu vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968 ji nakonec dovedly až k emigraci.

V pracovním listě odpovídali žáci na různé otázky, následovala diskuze. Osud paní Hedy děti velmi silně zasáhl a velice dobře pochopily její slova. Paní Heda v závěru svého poutavého vyprávění srovnává oba totalitní režimy, fašismus a komunismus, a dochází k závěru, že pro ni byl komunismus horší v tom, že komunisté vše dělali skrytě, lhali a měli možnost napáchat nedozírné škody, neboť jejich vláda trvala více než čtyřicet let.

O roce 1968 jsem dětem vyprávěla na základě vlastních zážitků a vzpomínek, podívali jsme se společně také na film *U nás pomáhali ta(n)ky* zachycující situaci v Praze v srpnových dnech roku šedesát osm.

Odpolední program byl věnován emigraci a odchodu do exilu. Zhlédli jsme jeden ze souboru dokumentárních snímků tvůrců Jána Nováka a Marcela Petrova vypovídajících o krutosti totalitního režimu a StB, o absurditě přísně střežené hranice komunistického Československa. Jednotlivé díly přibližují jak pokusy obyvatel Československa překonat železnou oponu, tak praktiky komunistického režimu, který se jim v tom snažil zabránit. My jsme zhlédli film o slovenském závodníku v cyklistice, kterému se podařilo s celou rodinou přeletět balónem, který si sami vyrobili, do Rakouska. Následně se rozvinula diskuze, na kterou jsme navázali

li zamyšlením se nad tím, jak by se stavěli k emigraci sami žáci, i nad tím, jaké klady a zápory emigrace přináší.

Úplný závěr byl věnován tvorbě plakátů. Někteří zvolili propagandu, jiní naopak navrhli plakát, s nímž by se účastníci protikomunistické demonstrace. V úplném závěru napsali všichni hodnocení akce, zamysleli i nad tím, co jim tento projekt přinesl, co se dozvěděli a co si uvědomili. Mnozí vyjádřili názor, že by podobnou akci uvítali častěji.

Myslím, že na všechny deváťáky výpovědi pamětníků, které byly dlouhá léta vězněné za něco, co nespáchaly, velmi zapůsobily. Rodinám byl komunistickou mocí zabaven majetek, byly zprůtrhány vazby mezi rodiči a dětmi, mezi sourozenci, mezi manželi, mnozí byli popraveni... Žáci se zamýšleli nad tím, jaká to tehdy byla doba, jak se asi lidem muselo žít, jak se museli cítit. Myslím si, že prakticky všichni pochopili zřůdnost komunistického režimu, který dokázal bezprávně odtrhnout matky od dětí, vzít lidem naději na založení vlastní rodiny či na shledání se svými nejbližšími, dokonce i vzít možnost v tichosti pohřbít toho, koho milovali. Protože, řečeno slovy tehdejšího režimu, tělo propadá státu i po smrti. Děti také měly možnost uvědomit si, kolik síly v sobě lidé dokázali najít během věznění a posléze i po propuštění, aby mohli začít žít nový život, i když stále ještě v totalitním státě plném zloby a nenávisti, nesvobody a strachu.

Ingrid Mendlíková

Dvě letní zajímavosti

Od Střehomí po Vlčí Pole a od Svobodína po okraj bousevských Rachval by šlo komentovat přírodní zajímavosti regionu a nacházeli bychom stále další. Ano, zdejší krajina není vůbec bez života a není bez výjimečností. Zasloužila by nepřetržitě představovat i na těchto stránkách, abychom se v kuse utvrzovali, že nejen Český ráj kousek stranou, ale i kotlina Klenice, drží pevně seznam vzácností. Kde ovšem končí ona obyčejnost a začíná vzácnost? Vždyť mnohý druh – dříve naprosto běžný – vyskákal smutně po žebříku vzácnosti během jediné lidské generace! A naopak – perly kdysi typické jen pro neslunnější jih Moravy, pár let už některé potkáváme u nás. Záleží pouze na tom, kde jaká nabídka pro život přetrvává.

Rád bych však odvedl čtenáře z letní obrazárny maličko stranou a zmínil se o pouhých dvou setkáních, které však těší podobně. Z motýlů se jedná o **otakárku ovocného**, z ptactva o **slavíka tmavého**.

První se v přelomu století rozšířil z teplých oblastí okolo Prahy, a přestože jsem jej do sbírky v mládí sháněl těžko až v Pováží, dnes, kdo zasadil do zahrady „motýlí keř“ (neboli Komuli Davidovu), vedle otakárky fenyklové uvidí možná i tohoto elegána. Ostruhy má totiž daleko delší a svislé tmavé pruhování působí stále nezvykle. Otakárek fenyklový má kresbu křídel docela jinou. Jeden z těch motýlů, dřív téměř neznámých, přelétal Slavičí háj před pár dny a hledal květy kolem. Zapsal jsem jej z míst poprvé, proto o tom mluvím. Oběma druhům otakáreků je vlastní poletování v čase zasnub kolem nejvyšších bodů v krajině a jsem si téměř jist, že kdybych prošel Rachvaly za slunného odpoledne, kolem trnek motýly najdu. Otakárek

ovocný vytváří jarní i letní pokolení, je třeba být na místě optimálním ve správný čas. Ostatně to stojí v přírodě nepsaným zákonem pro objevy všechny.

Druhou kamejí, jež zaslouží představit, je slavík tmavý, příbuzný u nás pravidelně hnízdícího slavíka obecného. Problém vzácnosti v republice dnes víc než co jiného spočívá v obtížnosti jej zjistit. Hnízdni areál sice leží severně od našich hraničních hor, občas se ale vyskytne a po revizi záznamů jsem pro naši ornitologii jediný doklad (od moravských Záhlinic) uznal jako hnízdni. V případech zbylých šlo vždy o smíšený pár se slavíkem obecným či výskyt jednotlivce. Nejinak tomu bylo nejspíš i letos mezi obcemi Horní Bousev a Přepře, kde byl slavík tmavý chycen a okroužkován na pravidelném hnízdišti běžných slavíků. Znáám jeho chování z pobytu v zahraničí, kde jsem se spolu s kolegy otázkou mezidruhového křížení řadu let věnoval. U nás jsem jej hledal v Orlickém Záhoří, dál také poblíž Metuje u Jaroměře, poslední doklad byl pořízen u osady Matice v našem regionu, kousek za Koloní. Letos tak přibyl zástih nový a vzhledem k tomu, že jedinec navíc v pro něj typicky rychlém procesu měni peří před odletem, jde o zjištění s bonusem, které zaslouží opublikování.

Je za těchto situací pokaždé emotivně vypjaté zažívat setkání v oblasti, kde se nic podobného nepředpokládá, a vědecky jde pak vždy o významnou událost. Nejsem profesionálním pracovníkem zoologie, nemusím se hnát za kdejakým připsáním jména pod jedinečnost, ale momenty, kdy člověk v pozváních po republice nedosáhl úspěchu a pak takový pořadí „v roštích za humny“ mne vždy nejdříve rozveselí

Otakárek fenyklový

Otakárek ovocný

a později naplní obdivem pro krajinu. Mohl bych k objevu přidat pořádný puget barevných slov o koňských hřívách kolem dotyčných pásů trnkovi. Pastvinách, zatátek v zelené svahy, i mohutný dub nad rýhou dávné vozové cesty z vesnice pryč, kamsi až ke křížku, a pak dál kolem vodárny po krajině, kde dominanty Českého ráje vyskládávají rám vlnitého obrazu domoviny. V Bousevákách bych si to dovolit mohl, až text budu dokládat citacemi v prostředí jiném, tam budou už jenom získaná data. Vskutečnost, že vzácnost lze v radosti slavít už doma za dveřmi, platí pro oboje.

Pavel Kverek

Probíhá rekonstrukce bechovského barokního pomníku

Jediná bechovská historická památka, nepočítáme-li některé dosud dochované chalupy a budovu školy z konce 19. století, barokní pískovcový pomník z roku 1779, prochází od jara rekonstrukcí.

Práce na jeho záchranu byly zahájeny počátkem května. O umístění pomníku

hlasovali členové osadního výboru. Volili jsme ze tří návrhů: zahrada školy, umístění ve spodní části nové návsi a umístění v horní části návsi. Umístění pomníku před vzrostlým smrkem pod silnicí se nám zdálo nejdůstojnější. Koncem dubna jsme se přímo na místě dohodli o jeho

přesném umístění. Brali jsme v potaz nejen estetickou stránku, ale i věci technické, například vodovodní, elektrickou i telefonní síť.

Jak bylo domluveno, ujal se restaurování pomníku akademický sochař pan Martin Pokorný, který má bohaté zkušenosti

se záchranou drobných sakrálních staveb nejen v okolí, ale i v mnoha kostelích, dokonce i na Karlově mostě.

Aby mohl být pomník přemístěn, musely se nejprve vyhloubit základy a udělat základová deska. Tyto práce provedla v polovině května firma Svoboda. Pak byl pomník po částech za pomoci malého jeřábu vyzvednut ze zahrady Klauzových a převezen opatrně na nové místo.

Začátkem června mohli kolemjdoucí pozorovat, jak pan Pokorný sestavuje z pískovcových kvádrů spodní část pomníku. Dva chybějící kvádry byly doplněny. Když byl celý pomník manuálně očištěn od různých nánosů, zelených řas a nečistot, proběhlo chemické čištění. 18. června byl pomník očištěn horkou párou. Následovala jedna z nejdůležitějších částí celého procesu, a to zpevnění kamene pomníku látkou na organokřemičité bázi (mat. KSE 300 a 500, f. Remmers) formou opakovaného smáčení povrchu kamene. Po tomto zásahu je nutné tři týdny počkat, až se látka do pískovce vsákne a začne působit. Během července začal pan Pokorný pracovat na doplnění chybějících nebo velmi poškozených částí umělým kamenem.

Během rozebírání pomníku narazil pan Pokorný na značně poničenou a zrezivělou plechovou krabičku. Obsahovala „smotek“ papíru a několik drobných mincí. Papír s tenkými linkami, zřejmě list z nějaké úřední knihy, byl několikrát přeložený a nelze ho rozložit, zůstal „spečený“ a při jakékoli manipulaci by se rozpadl. Takže vzkaz, který nám zanechali naši předkové, si už nikdy nepřečteme. Z jedné strany je možné pouze rozluštit kulaté razítko – Dol-

ní Bousov a zřejmě Bechov. Mince pocházejí z doby Rakouska-Uherska (1845, 1893, 1895), čtyři jsou stříbrné, mají hodnotu deset a dvacet (zřejmě haléřů), jedna koruna a dvacet korun. Tato mince je největší, má průměr 2,5 cm. Na pěti mincích měděné barvy je text špatně čitelný, u největší mince o průměru 2,8 cm se dá rozluštit její hodnota – 3, zřejmě koruny. Tato mince pochází z roku 1800. Menší mince s hodnotou 2 má vyražený rok 1894. Malá mince, na níž je německy napsaná hodnota pět krejcarů je zřejmě nejstarší, pochází z roku 1780. Na stříbrných mincích je znak R-U, rakouská orlice, na dvou je hlava státníka, na větší je zřejmě vyobrazení lombardského krále s latinským nápisem dokola, na menší všichni poznají profil rakouského císaře Franze Josefa.

Až budou jednotlivé části pomníku zrestaurované, může začít osazování jeho jednotlivých částí. Mezi podstavec a prostřední část pomníku budou vloženy nejen původní nalezené mince a smotek papíru, ale také současné mince spolu s textem, který bude obsahovat informace o vzniku pomníku, o jeho opravě v polovině 19. století i o provedení současné opravy.

Takže se těšme na podzim, kdy se pomník zaskví v celé své kráse!

Ingrid Mendlíková

PORADENSTVÍ A SLUŽBY

v oblasti:

- ▶ rakouského infratopení
- ▶ fotovoltaik
- ▶ prodeje elektromobilů
- ▶ smluvní přepravy elektromobilů
- ▶ rezervační dobíjení elektromobilů
- ▶ dobíjecích domácích a veřejných stanic pro elektromobily

VANHILL s.r.o.

nabízí:

společnost **VANHILL s.r.o.**

Horní Bousov 43

tel.: 721 236 158

e-mail: info@vanhill.cz

www.vanhill.cz

ČISTÍRNA PEŘÍ

**RENOVACE STARÝCH A VÝROBA NOVÝCH
PÉŘOVÝCH DEK A POLŠTÁŘŮ**

- čistíme peří **účinně** a zároveň **šetrně**
- každou zakázku čistíme **samostatně**
- **čištění peří** na strojích **L. H. Lorch**
- **české – 100% bavlněné** sypkoviny
- **20 barevných** provedení

www.peri-mares.cz

**Bližší informace a příjem
zakázek v Dolním Bousově:**

Průmyslové zboží

Požárníků 513

po-pá 8.00–12.00 13.00–17.00

so 8.00–11.00

Tel.: 326 396 481

Bechov a Svobodín v zrcadle statistiky

Geografické údaje

Bechov leží 234 m nad mořem. Katastrální území má rozlohu 352 km čtverečních. Kdybychom chtěli naši vesnici hledat podle souřadnic, museli bychom vědět, že se nachází v průsečíku 50°stupňů 26 minut 23 vteřin severní šířky a 15 stupňů 5 minut 11 vteřin východní délky.

Územněsprávní začlenění Bechova a Svobodína v minulosti a dnes

Určitě je zajímavé sledovat, jak se během času měnilo územněsprávní začlenění našich obcí i příslušnost obou vesniček k obcím. Údaje vycházejí z Historického lexikonu obcí České republiky 1869 – 2011. Dějiny územněsprávního začleňování zahrnují období od roku 1850 do současnosti.

V chronologickém přehledu je uvedena územně administrativní příslušnost obce Bechov v roce, kdy ke změně došlo:

- 1850 země česká, kraj Jičín, politický okres Jičín, soudní okres Sobotka
- 1855 země česká, kraj Mladá Boleslav, soudní okres Sobotka
- 1868 země česká, politický okres Jičín, soudní okres Sobotka
- 1939 země česká, Oberlandrat Jičín, politický okres Jičín, soudní okres Sobotka
- 1942 země česká, Oberlandrat Hradec Králové, politický okres Jičín, soudní okres Sobotka
- 1945 země česká, správní okres Jičín, soudní okres Sobotka
- 1949 Liberecký kraj, okres Mnichovo Hradiště
- 1960 Středočeský kraj, okres Mladá Boleslav

Příslušnost Bechova a Svobodína k obcím

Bechov

- V letech 1869–1880 osada obce Obrubce v okrese Jičín
- 1890–1930 obec v okr. Jičín
- Od roku 1950 obec v okr. Mnichovo Hradiště
- V letech 1961–1979 obec v okr. Mladá Boleslav
- Od 1. 1. 1980 část obce Dolní Bousov v okr. Mladá Boleslav

Svobodín

- V letech 1869–1880 pod názvem Freidorf osada obce Obrubce v okr. Jičín
- 1890–1900 pod názvem Freidorf osada obce Bechov v okr. Jičín
- 1910–1930 osada obce Bechov v okr. Jičín
- Od roku 1950 osada obce Bechov v okr. Mnichovo Hradiště
- 1961–1979 část obce Bechov v okr. Mladá Boleslav
- Od 1. 1. 1980 část obce Dolní Bousov v okr. Mladá Boleslav

Evidence obyvatel

Za rok 2020 jsem vytvořila do naší kroniky podrobnou statistiku evidence obyvatel i domů. Zde ji uvádím pouze částečně, neboť je velmi rozsáhlá. Údaje jsou platné k 31. 12. 2020.

Bechov

Obyvatel celkem – 114

Nezletilí – 21 (do 6 let – 5, do 15 let – 14, 15–18 let – 2), (dívky: 5, chlapci: 16)

Dospělí – 94 (ženy: 45, z toho vdovy – 9, muži: 48, z toho vdovci – 1)

Průměrný věk

děti – 10 let

dospělých – 52, 4 roku

z toho muži (včetně dětí) – 40 let

ženy (včetně dětí) – 51,4 roku

věkový průměr celkem: 45 let

Svobodín

Obyvatel celkem – 65

Nezletilí – 11 (do 6 let – 5, do 15 let – 4, 15–18 let – 2), (dívky: 3, chlapci: 8)

Dospělí – 54 (ženy – 28, z toho vdovy – 5, muži – 26, z toho vdovci – 0)

Průměrný věk

děti – 7 let

dospělých – 48,9 roku

z toho muži (včetně dětí) – 38,5 roku

ženy (včetně dětí) – 46,7 roku

věkový průměr celkem: 41,8 roku

Průměrný věk všech obyvatel (Bechov a Svobodín): 43,9 roku

Celkový počet obyvatel (Bechov a Svobodín): 179

děti celkem (do 18 let): 32 (dívky: 8, chlapci: 24)

dospělí: 147 (muži: 74, ženy: 73)

Celkové údaje jsou uvedeny na základě seznamu osob přihlášených k trvalému bydlení v obci Bechov a Svobodín. Liší se ovšem od skutečnosti. Oficiální čísla neuvádějí skutečný počet obyvatel Bechova a Svobodína. Mnozí lidé přihlášení k trvalému pobytu zde nežijí a naopak se v obou vesnicích natrvalo usadilo několik lidí, kteří mají trvalé bydliště jinde. Rozdíly, které uvádím, nemusí stoprocentně odpovídat skutečnosti, neboť dochází k průběžným změnám.

Ingrid Mendlíková

Svobodín asi před 70 lety

Dolnobousovský sportovní klub

Po anulování prakticky celé jarní části a části podzimní sezóny ročníku 2020–2021 se mužstva připravují na nový soutěžní ročník 2021–2022. Všichni doufáme, že se fotbal vrátí do starých kolejí a úspěšně odehrajeme kompletní sezónu. Všechna mužstva budou hrát stejné soutěže jako v nedohraném ročníku.

A-mužstvo bude hrát I. A třídu, skupinu B. Trenérem zůstává Luděk Holub. Složení mužstev ve skupině zůstalo beze změn. První soutěžní zápas odehraje mužstvo v sobotu 14. 8. od 17.00 hodin proti FC Mělník. Složení mužstva se prakticky nezměnilo. Z pracovních důvodů (stáž ve VW) bude chybět minimálně jednu sezónu Michal Horák. Naopak mužstvo posílí Michal Pažout, který ukončil své angažmá v FK Mladá Boleslav. Další novou tvář bude Tomáš Hons, který přichází z Mnichova Hradiště výměnou za Davida Sedláčka.

B-mužstvo bude hrát Okresní přebor Mladoboleslavska. Složení mužstva bude

závislé na tom, kdo se po covidové pauze bude chtít vrátit k fotbalu a pohybu vůbec. Šanci dostanou nadějní dorostenci. Cílem bude udržet se v Okresním přeboru. Trenérem zůstává Miroslav Rejzek. První mistrovské utkání odehraje mužstvo v neděli 15. 8. Soupeř není zatím určen, jelikož losovací aktiv se uskuteční po uzavírcce Bousováků.

Dorost bude pokračovat v I. A třídě Středočeského kraje. Mužstvo povede Jirka Kosina. Naopak od mužstva dorostu odchází trenér Sebastian Valdman, který přijal nabídku trénovat dorost v Benátkách nad Jizerou. Mužstvo bude oslabeno odchodem Lukáše Bobka, který zkouší své štěstí se prosadit v dorostu FK Mladá Boleslav. Je to nadějný hráč, který nastupoval i za naše mužstvo dospělých. Popřejme mu hodně štěstí.

Ostatní mužstva mládeže zahájí své soutěže o víkendu 4.–5. 9. Sportovní klub přihlásil do soutěží Okresního fotbalového svazu celkem pět mužstev mládeže U7, U9, U11, U13 a U15. Novinkou OFS MB je soutěž pro ročník U7, která se bude hrát

na čtyři malé branky v počtu 3+0 bez ohledu na výsledek zápasu. Cílem této novinky je přitáhnout co nejvíce dětí ke sportu a rozvíjet jejich pohybové vlastnosti a fotbalové návyky.

Všechna mužstva se připravují v domácích podmínkách v areálu fotbalového stadionu. Novinkou sportovního klubu je zorganizování 1. ročníku příměstského fotbalového kempu pro hráče a hráčky DBSK ročníku 2007–2014. Kemp se bude konat na fotbalovém stadionu v termínu 24.–27. srpna 2021. Do kempu se nám přihlásilo celkem 39 dětí, o které se bude starat sedm trenérů mládeže. Děti se mohou těšit na kvalitní tréninkové jednotky vedené trenéry mládeže, které budou 2x denně se zaměřením na jednotlivé herní dovednosti. Mezi tréninky bude vždy připraven doprovodný zábavný program. Strava a pitný režim zajištěno. Každý účastník obdrží originální dres s vlastním jménem. V jednání je účast známých osobností z fotbalového prostředí jako zpestření pro účastníky kempu.

*Miroslav Boček
sekretář klubu*

Rybářské závody

Závody dětí

Za pěkného počasí byly dne 26. 6. 2021 na továrenské nádrži pro děti uspořádány rybářské závody. Celkem závodilo 16 dětí.

Před začátkem závodů byla od 5.45 h prezence účastníků, kteří si vylosovali čísla místa jak pro první, tak pro druhé kolo. 1. kolo trvalo od 6.30–8.30 hodin. Po ukončení 1. kola se děti přesunuly na druhé vylosované místo a proběhla přestávka s občerstvením.

Druhé kolo začalo v 9.15 h a trvalo do 11.15 h. Po ukončení tohoto kola se sečetly výsledky z obou kol. Systém hodnocení byl na body, stejně jako v loňském roce. Rovněž se vyhlášovala největší ryba ulovená během závodů.

Bodování:

amur, bolen, štika,	50 bodů
candát, úhoř, sumec	
kapr, karas, lín	30 bodů
plotice, okoun	5 bodů

Na každém ze závodníků bylo, jakou taktiku zvolí a zda se mu vyplatí. Příklad: Závodník ulovil amura za 50 bodů, další soutěžící, který se zaměřil na lov plotiček, musel ulovit 11 kusů plotic, aby ho překonal. Po sečtení bodů následovalo vyhlášení výsledků a předání hodnotných cen, které byly samozřejmě z oblasti rybařiny.

Výsledky: 1. místo Olbrich Petr 250 bodů, 2. Havlík Jan 240 b., 3. Pacák Marek 100 b., 4. Olbrich Jakub 95 b., 5. Štolovský Michal 80 b.

Byla vyhlášena i nejmladší účastnice závodů a to 8letá Johanka Mrázová, která se zúčastnila již v loňském roce.

Chtěl bych tímto poděkovat městskému úřadu za každoroční příspěvky na práci s mládeží. Dále můj dík směřuje i prodejně rybářských potřeb Na háku za sponzorský dar. Prodejna sídlí v Kosmonosích (bývalá prodejna U pytláka).

Závody dospělých

Dne 3. července 2021 se konaly na To-

várenské nádrži rybářské závody dospělých. Prezence účastníků závodů byla od 5 hodin ráno. Samotný závod byl, stejně jako u dětí, na 2 kola. První kolo probíhalo od 6 do 8 hodin. Poté byla půlhodinová přestávka a od 9–11 hodin se konalo druhé kolo. Systém hodnocení byl jako u dětí na body a byla vyhlášena rovněž největší ulovená ryba závodů.

Změna počasí – ochlazení, měla vliv na očekávané záběry. Přesto se účastníkům podařilo pár ryb ulovit. V soutěži o největší rybu to bylo hodně napínavé, jelikož 3 rybáři měli ulovenou stejně velkou rybu o délce 54 cm. Poté však byl uloven amur o délce 63 cm a bylo o vítězi rozhodnuto.

Výsledky: 1. místo Bari Martin 235 bodů, 2. Adam Josef 140 b., 3. Hegr Jan 120 b., 4. Musil Dalibor 60 b., 5. Poberežní Sergej 50 b.

Pro zajímavost: Náš rybářský spolek má 86 členů z toho je 57 dospělých, 23 dětí a 6 v kategorii mládež.

Více zajímavostí o našem spolku najdete na našich internetových stránkách Rybaření Dolní Bousov: rodb.cz.

Martin Bari

Na Novojičínské tlapě se bousovští pákaři neztratili

V sobotu 19. června 2021 se konalo první a zároveň jediné kolo extraligy armsportu (páky), které bylo i kvalifikací na Mistrovství České republiky. To se bude konat 28. srpna v Novém Městě nad Metují v baru DoSklepa. Borců AWK Dolní Bousov startovalo na akci pořádané oddílem Armwrestling TJ Nový Jičín a Českou asociací armwrestlingu celkem patnáct – pět mužů, pět juniorů, dvě ženy a tři borci v kategorii Masters (veteráni).

A vedli si velice dobře. Junioři (do 18 let) do 75 kg: Tomáš Kanalaš P 4., L 4., Jan Toman P 6., L 7., junioři nad 75 kg: Daniel Fryšara P 3., L 2., Jáchym Polášek P 7., L 6., Tomáš Kverek P 6., L 5. Ženy: Nikola Novotná P 2., Martina Ondříšková P 3, L 2. Muži do 75 kg: David Zapadlo P 4., nad 105 kg: Milan Čapek P 5., L 5., Michal Matějka P 4., L 4., Lukáš Prácheňský P 6., L 6., František Živný P 1., Martin Konůpek L 1. Masters: František Živný P 1., Milan Čapek P 3, L 2., Lukáš Prácheňský P 4, L 3. Začátečníci: Tomáš Kverek P 4., L 4., Vít Vorobel P 8, L 5. Ocenění zaslouží především Lukáš Prácheňský, vozičkářský reprezentant, který si musel přivést speciální rampu, aby se s vozíkem dostal ke stolu a mohl zápolit s borci, kteří přišli po svých.

Po seznámení s výsledky byla moje první otázka na duši dolnobousovských pákařů jasná – jak jsi byl se soutěží, která se konala po velmi dlouhé době, spokojen? „Já jsem byl velmi spokojený především se svým umístěním i s výkony juniorů. Pro některé to byla první soutěž, třeba pro Honzu Tomana, který u mě trénuje sedm týdnů. Dobře si vedli i Tomáš Kanalaš či Tomáš Kverek a překvapil mě Dan Fryšara, který na své první soutěži získal medailové umístění. Spokojený jsem byl i s ostatními, udělali jsme několik medailů. Vždyť jsme rok a půl nezávodili, pouze se připravovali pod vedením mým a Milana Hyršala, který staví v Bousové barák. A všichni se kvalifikovali na srpnové Mistrovství České republiky, kam se podívají umístění do šestého místa. Ve výsledcích chybí Milan Hyršal, ale on po celou dobu organizoval soutěž z titulu šéfa asociace. A proto se zapojil až na závěr do soutěže

všech vítězů bez rozdílu vah, kterou vyhrál. Tato soutěž začala až v osm večer a nás čekala dlouhá cesta. Proto jsme si vzali medaile a poháry a odjeli.“

Byl s vámi Lukáš Prácheňský, který je upoutaný na vozík. Jak ho soupeři brali? „My ho všichni bereme jako sobě rovného a stejný přístup mají i ostatní. Nemá žádné úlevy, musí bojovat jako ostatní. A když s ním soupeři prohrají, musí se nad sebou zamyslet, jak trénovali. Oni do toho mohou dát celé tělo, Lukáš používá jen vršek. Když soupeř cukne a jeho bolí ruka, je to jeho věc – on chce bojovat s ostatními a musí s tím počítat.“

Nyní se budete připravovat na republiku, co to bude obnášet? „Budeme pracovat s činkama, kluci tady cvičí každé úterý a čtvrtek od půl páté do šesti. Musíme zase trénovat prsty, aby ruka vydržela v sevření, přidáme hrazdu. Kliky s tlesknutím, kliky na prstech, prostě vše obvyklé. Na stůl dáme kladku a budeme trénovat techniku na páku.“ Ty se chceš připravit především na Mistrovství Evropy. Znamená to, že na republiku nepojedeš? „Samozřejmě pojedu na republiku. Nedávno jsem to počítal, mám třicet tři titulů mistra republiky a chtěl bych získat další dva, v mužích a v Masters. Pak chci jet na Evropu, která je od 13. do 22. října v Litvě. Evropský titul mi stále chybí a já bych ho chtěl. Maďarsko před rokem nevyšlo, tak se musím dobře připravit nyní. Pan Zetka mi přislíbil finanční podporu, pomohl nám nyní na soutěž a pomůže i na republiku. Já prostě chci evropský titul získat.“

Jaká opatření jste na závodech museli v současné situaci s koronavirem dodržovat? „Museli jsme podepsat čestné prohlášení, že jsme očkovaní nebo jsme ho prodělali, nebo předložit doklad o negativním testu. Při bojích za stolem jsme samozřejmě respirátory nebo roušky neměli, to by nešlo. Podobná opatření nebo i přísnější budou i na republice. Ono se to každou chvíli mění, já doufám, že se akce uskuteční. Samozřejmě pořád tu je možnost, že se republika neuskuteční, ale já doufám, že k tomu nedojde.“ Byl na závodech tvůj úhlavní soupeř Dušan Tesařík? „Nebyl. Ale startoval tam jeden Slovák, který Dušana porazil, chlap kolem dvou metrů.

Vypadal velice dobře, šel mi do bicepsu, ale neměl šanci. Dokázal jsem si s ním poradit v mužích i v Masters v semifinále i ve finále.“ Před nedávnem jsi oslavil čtyřicáté sedmé narozeniny. Dal sis nějaká předsevzetí? „Ne, já si žádná předsevzetí nedávám. Mám sport, v něm chci vyhrávat, teď aktuálně chci evropský titul. Jediné co bych chtěl, aby mě do padesáti v republice nikdo neporazil. Proto trénuju s mladějma, abych všechny soupeře, především ty dvacetiletý vlčáky, vždycky porazil. Nechci prohrát, aby si neříkali, že stárnu. Zkouším všechno. Ve středu jsem trénoval s jedním mladým klukem, až jsem si přetáhl biceps. Dneska přijedou na velký trénink kluci z Prahy, Pardubic a jiných míst, tak na sobě nesmím nechat znát, že mě něco bolí.“

František Živný ještě jednou pochválil juniory za velkou snahu a bojovnost. Překvapil ho Dan Fryšara a doufá, že se on ani ostatní nechytanou nějaké party a u armsportu zůstanou. Mají podle něho slibnou budoucnost, ale bude záležet jenom na nich. A jeho poslední slova bylo poděkování těm, kteří ho v jeho sportování podporují. „Chtěl bych poděkovat strašně moc svým rodičům a panu Karlu Zetkovi, mému hlavnímu sponzorovi. I když jsem rok a půl stál, protože se nekonaly žádné závody, tak mě podpořil. V té době jsem usilovně trénoval a musel se odpovídajícím způsobem stravovat. A hovězí maso a kuřata nejsou zadarmo. On mě podporoval i v době krize a nyní mi zaplatil výdaje spojené se závody a slíbil mě podpořit i na republiku a Mistrovství Evropy. Proto mu hodně moc děkuji, že mě finančně podporuje.“

O tom, jak si dolnobousovští borci vedli na Mistrovství České republiky a Živný na Mistrovství Evropy, samozřejmě v Bousováku přineseme informace.

Miloslav Ječný

Společenská kronika

Poděkování

Děkujeme městskému úřadu za blahopřání a dárek k našim narozeninám. Je to milé a velmi si toho vážíme.

Míla a Mirek Vackovi

Děkují městskému úřadu za milé blahopřání a dárek k mým narozeninám.

Marie Žáčková

Děkují městskému úřadu za milé blahopřání a peněžitý dárek k mým narozeninám.

Jan Bartoň

Děkují městskému úřadu, hasičskému sboru Vlčí Pole a všem přátelům za gratulaci a dárky k mým narozeninám. Všem srdečně děkuji

Karešová Milada

Děkují městskému úřadu za blahopřání a dárek k narozeninám.

Alena Mušková

Chci poděkovat městskému úřadu za milé přání k narozeninám s dárkem

Gerhard Witt

Vzpomínka

5. července uplynuly 4 roky od úmrtí naší maminky paní Květuše Mládkové. 7. července jsme si připomněli první výročí úmrtí našeho tatínka pana Horsta Mládka. S láskou vzpomínají

dcery s rodinami.

Dne 8. 8. uplyne 13 let, co nás navždy opustil milovaný manžel, tatínek, dědeček a pradědeček pan Josef Rejř. Kdo jste ho znali a měli rádi, věnujte mu s námi tichou vzpomínku. S láskou a úctou vzpomínají

manželka Věra, synové Josef a Radek s rodinami.

Prodej slepiček

Drůbež Červený Hrádek opět prodává slepičky snáškových plemen typu **Tetra hnědá** a **Dominant** ve všech barvách, **Green Shell** - typu Araukana a **Dark Shell** - typu Maranska. Stáří 16 - 20 týdnů. Cena 185 - 229,- Kč/ks. Prodej se uskuteční: **7. 8., 14. 9. a 16. 10. 2021** v Dolním Bousově u vlak. nádraží v 15.00 hod.

Při prodeji slepiček - výkup králíčích kožek - cena dle poptávky.

Informace: Po - Pá 9-16 hod. tel.: 601 576 270, 728 605 840, www.drubezcervenyhradek.cz.

Nejstarší pohled na Bechov

Město Dolní Bousov

Putovní Kino BÁBOVKY

21.8.2021
fotbalový stadion Dolní Bousov
ZAČÁTEK PO 20.30 VSTUPNÉ 90 Kč

Začátek promítání po setmění. Díky a dobrou náladu s sebou.
Dodržujte Covid-19 opatření.
Promítáme za každého počasí - krytá tribuna.
www.putovnikino.cz

Zpravodaj Bousovák, vychází jako dvouměsíčník. Vydavatel: Město Dolní Bousov, nám. TGM 1, 294 04 Dolní Bousov, IČ: 00237680. Vydání povoleno MK ČR pod číslem E 13240. Pověřená redaktorka: Ing. Dita Říhová. Redakce: Ing. Dita Říhová, Miloslav Ječný, Zuzana Zemanová. Náklad 1250 výtisků. Grafická úprava a tisk MS Polygrafie s.r.o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz.

Příspěvky a inzerci přijímá Městská knihovna a infocentrum, tel.: 322 312 001, 322 312 002, infocentrum@dolni-bousov.cz. Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady zpravodaje. Uzávěrka příštího čísla 15. 9. 2021. Později podané příspěvky nebo neuhrazené inzeráty nebudou otištěny. Děkujeme za pochopení.

V sobotu 24. července se konala 9. neckyáda na rybníku Pískovák.

Spodní část nově umístěného pomníku na Bechově.

Historické mince nalezené v podstavci bechovského pomníku.

Rybářské závody dětí a mládeže na Továrňáku 26. 6. 2021.

Rybářské závody na Továrňáku 3. 7. 2021.

- Česká dechovčíčka Ludabanda
- Orchestr Karla Vlacha
- Vladimír Hron
- Marie Rottrová
- Pekař
- Koneckonců
- Krucipůsk
- Wishmasters
- Loutkové divadlo Kozlík
- TK Impuls Mnichovo Hradiště

- Atrakce
- Stánky
- Malování na obličej

- Místo konání: náměstí
- Program vhodný pro celou rodinu
- Vstupné 150Kč
děti do 15 let zdarma

4. BOUSOVSKÉ SLAVNOSTI

12.00
28.8.2021

POŘADATEL: MĚSTO DOLNÍ BOUSOV · ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA